

Stock Exchanges

Analýza investíc, NMFP533

Ondrej Kusenda

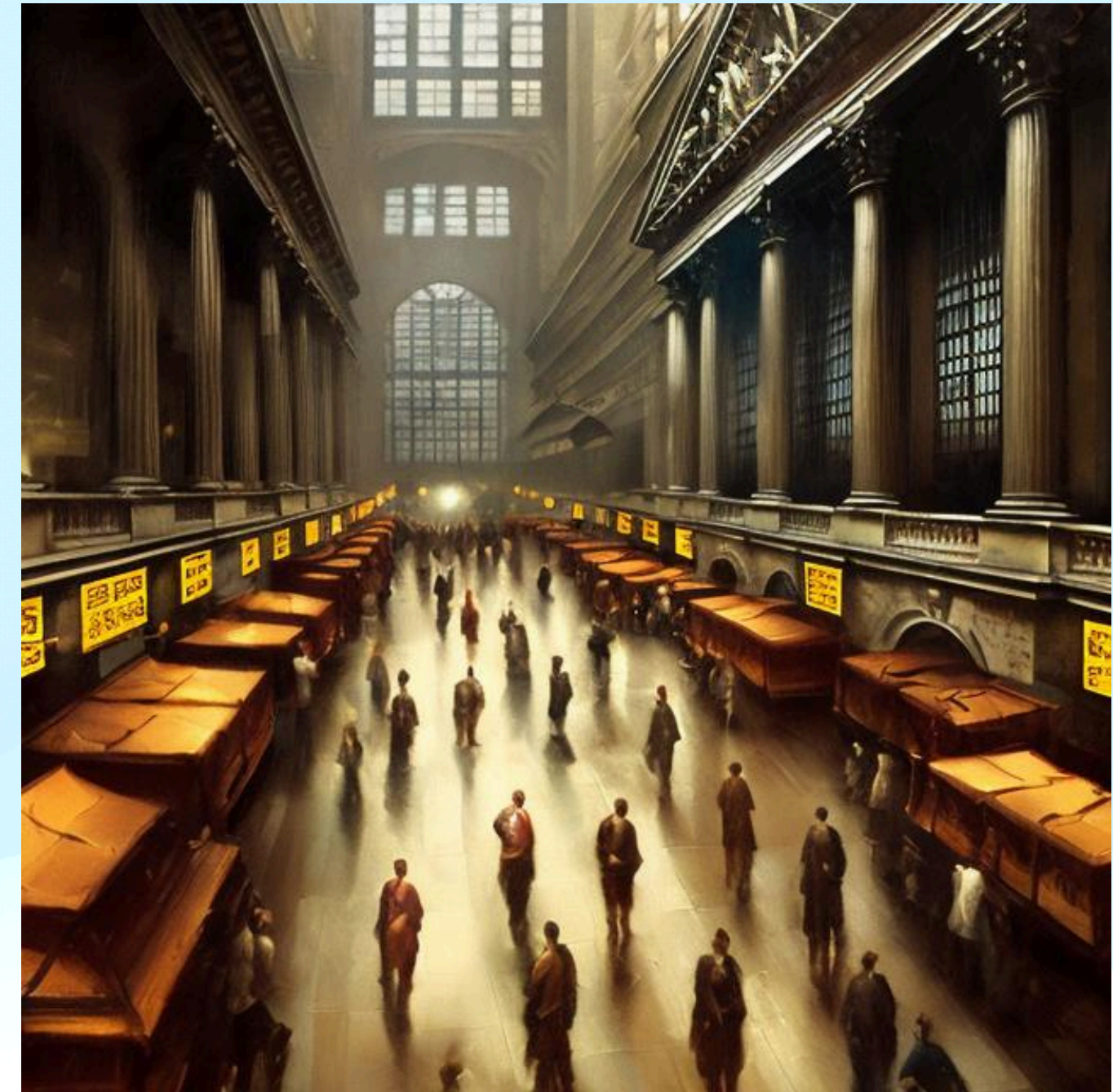
Čo je to burza

- *Definícia:* Burza je inštitucionálny trh, kde obchodníci nakupujú a predávajú finančné aktíva.
- *Hlavný účel:* Poskytuje miesto na stretnutie kupujúcich a predávajúcich, umožňujúc obchodovanie týchto aktív.
- *Obchodované aktíva:* akcie, dlhopisy, podielové fondy, deriváty či komodity.

História

- Bursa - latinský pôvod slova, výmena.
- Prvé burzy Antverpy 1531, Lyon 1548.
- 1631 - burza v Amsterdame.
- 19. a 20. storočí rozvoj burz vo svete.
- 1792 - počiatky obchodovania na Wall street a založenie NYSE.
- 1871 - vznik Pražskej burzy.
- 70. a 80. roky 20. storočia - začiatok využívania výpočtovej techniky.

Ako funguje obchodovanie na burze.

- *Účastníci*: makléři/brokeri, investori, emitenti, market makeri.
- *Primary market*: časť trhu, kde dochádza k prvotnému vydaniu nových cenných papierov.
- *Secondary market*: časť trhu, kde sa existujúce cenné papiere obchodujú bez priamej účasti emitenta.
- *Auction exchanges*: typ burzovného obchodného systému, kde ceny finančných nástrojov sú stanovené prostredníctvom aukcie.

IPO pre Facebook

- Najväčšia hodnota IPO v technologickom sektore v histórii USA.
- 38\$ za akciu.
- 421 000 000 emitovaných akcií.
- Výrazný prepád na secondary markete na 18\$ za akciu.
- Dnes je hodnota približne 350\$ za akciu.

Úlohy burzy na finančnom trhu

- Sprostredkovanie obchodu.
- Zabezpečovanie likvidity.
- Cenový objav a transparentnosť.
- Zabezpečenie spravodlivých obchodných praktík.
- Zlepšenie efektívnosti kapitálového trhu.
- Vytváranie investičných príležitostí.
- Zníženie rizika.
-

Najväčšie svetové burzy

New York Stock Exchange

NASDAQ

Shanghai Stock Exchange

Euronext

Tokyo Stock Exchange

New York Stock Exchange

NYSE

- Najväčšia burza sveta.
- Wall street č. 11.
- Spoločnosti musia spĺnať určité podmienky aby mohli byť obchodovateľné.
- Dow Jones Industrial Average, S&P 500, NYSE Composite.

Burza cenných papierov Praha

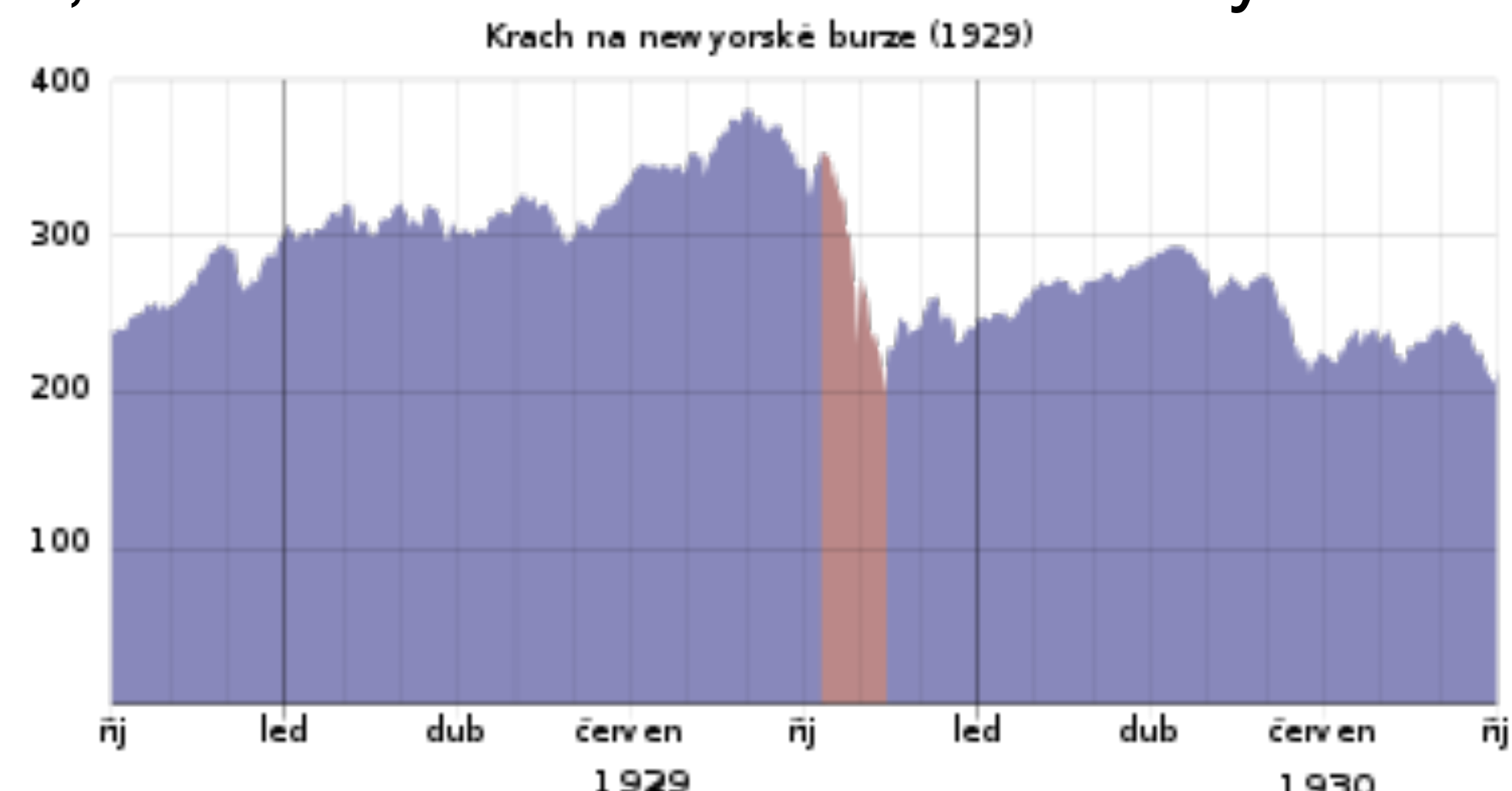
- Obchodujú sa akcie, dlhopisy, investičné certifikáty a ďalšie cenné papiere.
- Je súčasťou CEE Stock Exchange Group.
- Činnosť 1861 - 1938, 1993 - súčasnosť.
- Burzový index - PX.

Významné historické události na burze

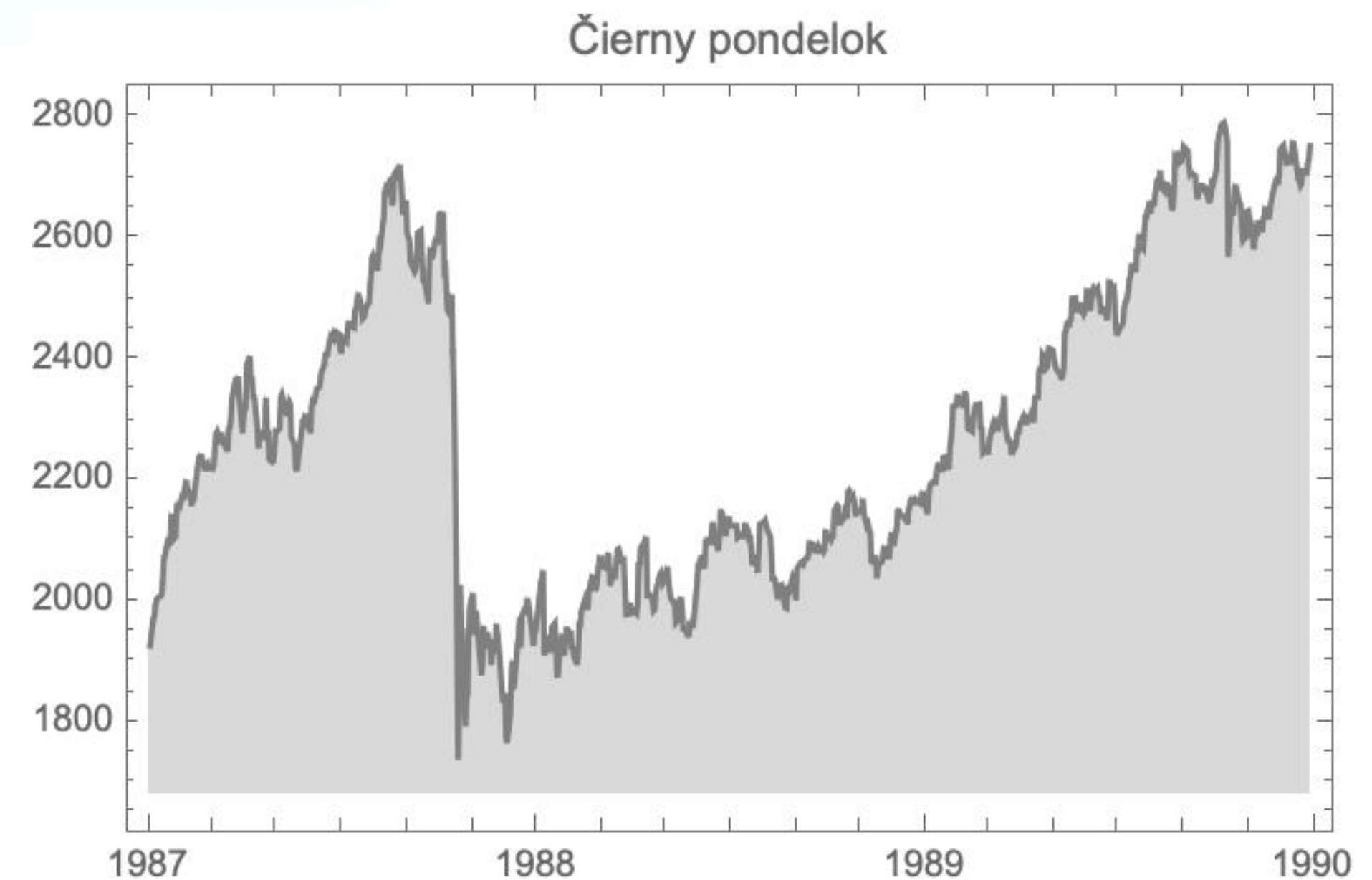
Krach NYSE

- 24.10.1929 - štvrtok
- Najväčšia finančná kríza 20. storočia.
- Dôvodom krachu bolo nadhodnotenie mnohých akcií, spôsobené veľkým záujmom o investovanie, na ktoré sa dokonca brali úvery.
- Investori zo strachu o svoje peniaze začali hromadne predávať akcie, nakoľko zmizli nákupné príkazy.
- V tento deň sa zobchodovalo výše 13 miliónov akcií, čo bol 4-krát viac ako v bežný deň.
- DJIA spadol za týždeň o 30%.

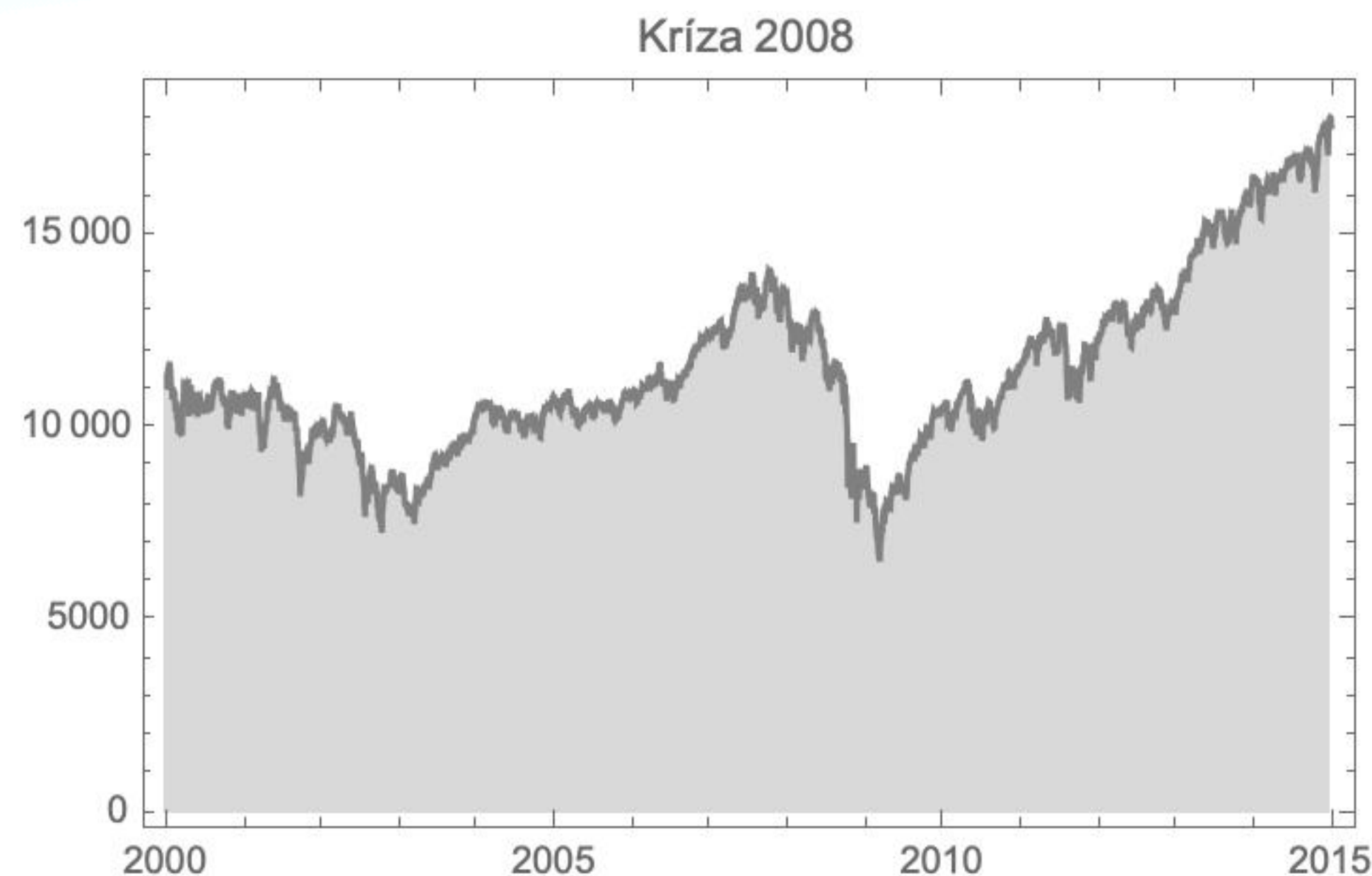
Čierny pondelok

- 19.10.1987.
- Krach búrzh začal v Hongkongu.
- Dôvod krachu stále nieje úplne jasný, ale hlavným dôvodom bola vysoká úroveň pákového efektu a automatizované systémy.
- Dôsledkom bolo zavedenie nových regulácií.
- DJIA spadol za deň o 22%.

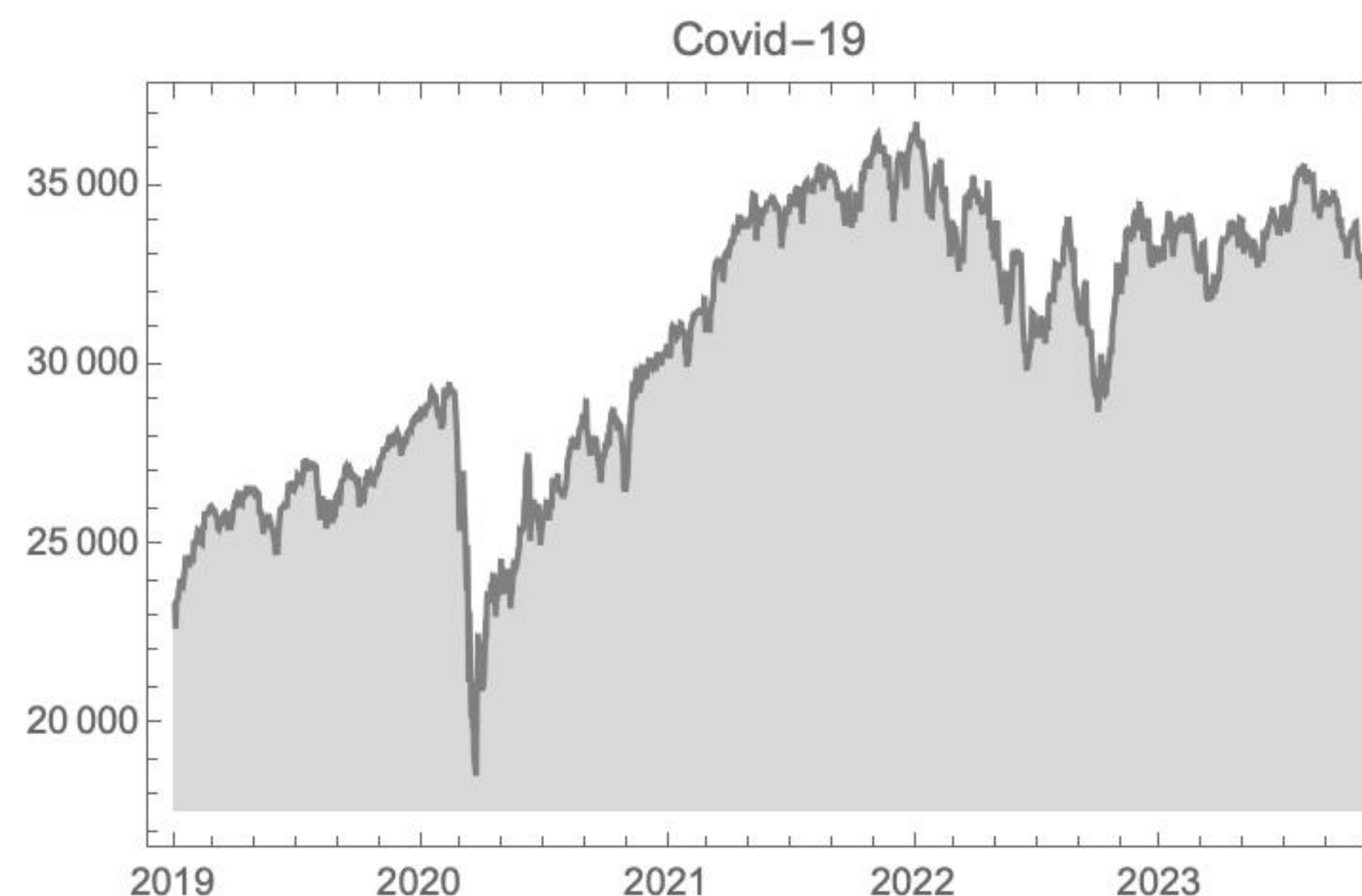
Finančná kríza 2008

- Spôsobená pádom banky Lehman Brothers.
- DJIA spadol za mesiac o 18% a S&P500 o 20%.
- Za dva roky však DJIA spadol o 54%.

Prepad trhov počas COVID-19

- Marec 2020.
- Pokles na trhoch bol spôsobený na vypuknutí pandémie.
- Vlády začali zavádzať opatrenie, ktoré brzdili ekonomiku.
- Trhy behom pár týždňov stratili svoju hodnotu o 33%.

Zdroje

- <https://finex.cz/nejvetsi-krachy-akciovych-trhu-v-historii/>
- <https://www.investopedia.com/articles/basics/04/092404.asp>
- <https://ferfinancie.sk/investovanie/cierny-pondelok-1987-black-monday-co-sa-stalo-a-preco/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/New_York_Stock_Exchange
- <https://www.penize.cz/15865-historie-burz>
- <https://www.investopedia.com/terms/a/auctionmarket.asp>
- <https://www.investopedia.com/terms/n/nyse.asp>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Burza_cenných_papírů_Praha
- <https://www.investopedia.com/terms/p/primarymarket.asp>

Ďakujem za pozornosť